

ÎNCHEIERE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Ștefan Popescu,
la acțiunea în contencios administrativ depusă de către Ștefan Popescu
împotriva Consiliului or. Durlești, Primăriei or. Durlești, lui Vladislav Nichitin,
Irinei Postolachi succesor în drepturi a defunctului Gheorghe Postolachi, lui
Veaceslav Holban, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu
privire la anularea actului administrativ, titlurilor de autentificare a dreptului
deținătorului de teren, contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului
de posesie și folosință cu bună-credință asupra imobilului, atribuirea în proprietate
a lotului de teren, repararea prejudiciului moral, restituirea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
casat hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-
a emis o nouă decizie cu privire la declararea acțiunii depusă de către Ștefan Popescu
ca inadmisibilă,

constată:

La data de 19 iulie 2016 Ștefan Popescu a depus acțiune, completată ulterior la
12 septembrie 2017, 03 octombrie 2017, 02 noiembrie 2017 și 10 octombrie 2018,
împotriva Consiliului or. Durlești, Primăriei or. Durlești, lui Vladislav Nichitin,
Gheorghe Postolachi, Veaceslav Holban, persoană terță Oficiul Cadastral Teritorial
Filiala nr. 1, prin care a solicitat

- anularea deciziei Consiliului or. Durlești nr. 8.3.1 din 28 octombrie 2010, cu
privire la atribuirea lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale,
cu suprafața de 600 m.p., atribuit lui Vladislav Nichitin, amplasat în or. Durlești,
str. XXXXX;

- anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.
XXXXX din 15.02.2011, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu nr.
XXXXX la 16.02.2011;

- anularea deciziei Consiliului or. Durlești nr. 11.4.6 din 17 decembrie 2010 cu
privire la atribuirea lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale,
cu o suprafață de 700 m.p., lui Gheorghe Postolachi, amplasat în or. Durlești, str.
XXXXX;

- anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 10 februarie 2011, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX la data de 18 februarie 2011;

- anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 4318 din 06 noiembrie 2013 a lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale, cu suprafața de 600 m.p., înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala nr. 1, cu nr. cadastral XXXXX la data de 06 noiembrie 2013 pe numele lui Veaceslav Holban;

- recunoașterea lui Ștefan Popescu, a dreptului de posesie și folosință de bună-credință asupra lotului de teren-grădină, situat la adresa or. Durlești, str. XXXXX din anul 2000 și până n prezent;

- atribuirea în proprietate lui Ștefan Popescu, a lotului de teren-grădină, cu suprafața de 700 m.p., situat în or. Durlești, str. XXXXX;

- radierea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale cu suprafața de 600 m.p., înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala nr. 1, cu nr. cadastral XXXXX la data de 06 noiembrie 2013, pe numele lui Veaceslav Holban;

- radierea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ pentru construcția casei de locuit individuale, cu suprafața de 700 m.p., atribuit lui Gheorghe Postolachi, din or. Durlești, str. XXXXX, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala nr. 1, cu nr. cadastral XXXXX la data de 18 februarie 2011;

- repararea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei și restituirea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Ștefan Popescu a indicat că terenul de pământ din strada XXXXX se află în zona de protecție a râulețului Durlești.

Cu acordul Primăriei or. Durlești îngrijește acest teren, folosindu-l ca grădină din anul 2000, a construit un gard izolându-l de albia râulețului Durlești.

Totodată, a fost informat că în temeiul art. 8 alin. (3) din Legea nr. 440 din 27.04.1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor amplasarea și construcția obiectelor de orice menire în perimetrul fâșiilor riverane și protecție a apelor este strict interzisă inclusiv și construcția caselor de locuit. Tot atunci reprezentanții Primăriei or. Durlești l-au obligat să sădească copaci pe panta râului.

În anii 2005 și 2007 s-a adresat la Primăria or. Durlești cu cereri într-un exemplar pentru a legaliza terenul, însă dovada adresării nu o are, iar Primăria nu i-a dat nici un răspuns.

Reclamantul a indicat, că în anul 2010 aflând că a fost falsificată decizia Consiliului or. Durlești pentru atribuire a 136 de terenuri de pământ ilegal, printre care și terenul care-l folosește ca grădină, s-a adresat din nou la Primăria or. Durlești cu cereri pentru atribuirea și legalizarea terenului din or. Durlești, str. XXXXX, dar nu a primit nici un răspuns din partea Primăriei.

Deoarece, nu a primit nici un răspuns a mers la primarul Nicolae Crudu unde a fost chemat inginerul cadastral Leonid Cristal, iar ambii i-au spus că terenul din grădina sa va fi atribuit altor persoane, iar el va trebui să-l procure de la dânșii.

Astfel prin decizia Consiliului or. Durlești nr. 8.3.1 din 08 octombrie 2010 a fost atribuit lui Vladislav Nichitin terenul în zona de protecție a râului Durlești, care este parte din terenul din grădina sa, iar prin decizia Consiliului or. Durlești nr. 6.8.1 din 29 septembrie 2010 în zona râulețului Durlești în grădina sa a fost atribuit teren pentru construcții lui Gheorghe Postolache. Prin atribuirea acestor terenuri au fost

încălcată decizia Consiliului or. Durlăști nr. 1.5.2 alin. 3 din 05 februarie 2004 „Cu privire la transmiterea terenului de pământ de pe lângă casă în proprietate coproprietarului”.

Consideră, că prin atribuirea acestor terenuri a fost încălcat art. 4 din Legea nr. 440 din 27.04.1995 Cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor, art. 2 lit. (a), art. 3 lit. (d), art. 46 lit. (c) din Legea nr.1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător, art. 18 alin. (4) din Legea nr. 851 din 29.05.1996 privind expertiza ecologică asupra mediului înconjurător.

Reclamantul a menționat că Consiliul or. Durlăști i-a încălcat grav dreptul la un mediu sănătos și plăcut și dreptul pentru a fi informat. Prin atribuirea terenurilor cu nr. cadastral XXXXX din data 16 februarie 2011 lui Vladislav Nichitin și nr. cadastral XXXXX lui Gheorghe Postolache Primăria or. Durlăști i-a încălcat dreptul său personal, prevăzut de art. 4 alin. (10) din Legea nr. 1308 din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare a terenului.

Consideră, că încălcarea dreptului său și a legislației de către Primăria or. Durlăști se demonstrează prin scrisoarea Serviciului Hidrometeorologic de Stat nr. 07/523 din 09 iunie 2015, scrisoarea Agenției „Apele Moldovei” nr. 07-04/471 din 12 iunie 2015, nota informativă a Agenției „Apele Moldovei” nr. 18/66 din 06 aprilie 2011, avizul de expertiză „EHGeoM” nr. 583 din 04 decembrie 2015, raportul de expertiză ecologică, cauza penală nr. 2011038024 din 04 mai 2012 și alte materiale anexate.

Reclamantul a specificat că titlul pe terenul de pământ din str. XXXXX a fost eliberat lui Vladislav Nichitin la data de 15 februarie 2011, fiind înregistrat la ÎS „Cadastru” pe data de 16 februarie 2011, iar la data de 17 februarie 2011 un angajat al Primăriei or. Durlăști cu doi necunoscuți propuneau spre vânzare terenul. La începutul lunii martie 2011 au venit la domiciliul său fiica primarului N. Crudu, Diana Crudu, cu un polițist și l-au anunțat să elibereze terenul, deoarece terenul îi aparține. În luna aprilie au venit la domiciliul său trei polițiști pentru a-l intimida.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a înlocuit persoana terță ÎS „Oficiul Cadastral Teritorial, filiala nr. 1” cu succesorul său în drepturi și obligații IP „Agenția Servicii Publice”. (f.d. 41-42, Vol. II)

Prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a atras în proces în calitate de copârât Irina Postolachi. (f.d. 70-71, Vol. II)

Prin încheierea din 05 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a dispus subrogarea în drepturi a pârâtului Gheorghe Postolachi (defunct) cu succesorul în drepturi Irina Postolachi. (f.d. 128, verso, Vol. II)

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins acțiunea depusă de către Ștefan Popescu împotriva Consiliului or. Durlăști, Primăriei or. Durlăști, lui Vladislav Nichitin, Irinei Postolachi succesor în drepturi a defunctului Gheorghe Postolachi, lui Veaceslav Holban, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ, titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de posesie și folosință cu bună-credință asupra imobilului, atribuirea în proprietate lotului de teren, repararea prejudiciului moral, restituirea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 184-185, 192-203, Vol. II)

La data de 26 decembrie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la articolul 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Ștefan Popescu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, ulterior la data de 26 februarie 2019 a depus apel motivat.

Prin decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă decizie, prin care acțiunea depusă de către Ștefan Popescu împotriva Consiliului or. Durlleşti, Primăriei or. Durlleşti, lui Vladislav Nichitin, Irinei Postolachi succesor în drepturi a defunctului Gheorghe Postolachi, lui Veaceslav Holban, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ, titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de posesie și folosință cu bună-credință asupra imobilului, atribuirea în proprietate a lotului de teren, repararea prejudiciului moral, restituirea cheltuielilor de judecată a fost declarată inadmisibilă. (f.d. 67-68, 69-83, vol. IV)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că Ștefan Popescu s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată la data de 19 iulie 2016 cu omiterea termenului prevăzut de art. 17 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, ori ultimul anterior dății de 23 mai 2011 a făcut cunoștință cu decizia Consiliului or. Durlleşti nr. 8.3.1 din 28 octombrie 2010, și cu actele administrative și juridice premărgătoare emise ulterior, pe care le-a contestat anterior într-o altă procedură, fapt confirmat și prin decizia din 10 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de apel a mai constatat faptul că Primăria or. Durlleşti prin răspunsul nr. 1231/15 din 08 octombrie 2015 a respins cererea prealabilă ca fiind tardivă.

Totodată, instanța de apel a reținut că Ștefan Popescu nu a solicitat repunerea acțiunii în termen.

La data de 07 iunie 2021 și 23 august 2021 Ștefan Popescu a depus cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea uni noi decizii, prin care să fie admisă acțiunea depusă de către Ștefan Popescu, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6535,91 lei.

În motivarea recursului, recurentul Ștefan Popescu a invocat că concluzia instanței de apel cu privire la casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motivul depunerii după expirarea termenului prevăzut de lege este neîntemeiată și contravine legislației în vigoare, ori în instanța de judecată s-a adresat cu acțiune la data de 07 noiembrie 2015, iar instanța de judecată din oficiu verifică dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ.

Totodată, a menționat că instanțele ierarhic inferioare prin actele judecătorești nu au stabilit condiții pentru declararea acțiunii ca inadmisibilă pe motivul omiterii termenului legal, examinarea cauzei în fond cu pronunțarea hotărârii, depunerea în termenul legal a cererii de apel, executarea de către recurent a mai multor acte de procedură, cum ar fi solicitările către Consiliul și Primăriei or. Durlleşti, către notarul public, către Ministerul Justiției și alte acte de procedură, precum și examinarea în fond a apelului.

Sub acest aspect, recurentul consideră că concluzia instanței de apel nu se încadrează în prevederile art. 209 și art. 236 din Codul administrativ.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța constată că Ștefan Popescu s-a încadrat în prevederile articolului 245 din Codul administrativ, ori Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data 26 mai 2021, iar decizia motivată a fost notificată lui Ștefan Popescu la data de 07 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele cauzei nr. DS8003376471AS. (f.d. 102, vol. IV)

La data de 10 octombrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului or. Durești, Primăriei or. Durești, lui Vladislav Nichitin, Irinei Postolachi, lui Veaceslav Holban și IP „Agenția Servicii Publice” copia recursului motivat declarat de către Ștefan Popescu. (f.d. 209, vol. IV)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Ștefan Popescu, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Ștefan Popescu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Ștefan Popescu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh